

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Охтирська міська територіальна громада
Сумська область

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	6
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	7
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	10
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	10
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	12
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	12
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	12
Рекомендації.....	13

Терміни та скорочення

- ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
МТГ — міська територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєшесн Суппорт Сервісез”» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, провела дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту ВПО, які реалізуються в Охтирській МТГ.

Моніторинг дає змогу оцінити наявність, доступність та ефективність цільових програм і місцевих політик у галузі соціального захисту ВПО, виявити позитивні практики і напрями розвитку. Крім того, дозволяє визначити сильні та слабкі сторони місцевої політики щодо соціальної підтримки жителів громади. Він може сприяти підвищенню спроможності ОМС у здійсненні заходів щодо захисту ВПО, людей, які постраждали від війни, інших соціально вразливих груп населення в умовах воєнного стану. Результати моніторингу можуть бути впроваджені у діяльність Ради з питань ВПО при Охтирській міській раді та використані в адвокаційній кампанії для забезпечення кращого соціального захисту ВПО, вдосконалення чинних місцевих політик і програм соціального захисту.

Чисельність населення Охтирської МТГ — 48 221 людина. Станом на 02.05.2024 у громаді на обліку перебувають 3621 ВПО, зокрема 752 дитини віком до 18 років, 1722 людини працездатного віку, 900 пенсіонерів, 242 людини з інвалідністю.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм та політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного підходу з урахуванням життєвих обставин для задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Звіти з виконання обласних програм/заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
- Інші місцеві акти і документи (та їх проекти), що прямо або опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого їх використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Методи та інструменти дослідження

- Контент-аналіз відкритих джерел та офіційних ресурсів; запити на доступ до публічної інформації; зустрічі з представниками ОМС.
- Представники команди БО «БФ «ССС»» і Ради з питань ВПО провели оброблення та аналіз зібраної інформації.
- За результатами моніторингового дослідження команда підготувала рекомендації, спрямовані на покращення чинних програм та політик у сфері соціального захисту ВПО

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

Під час підготовки звіту було проаналізовано відкриті джерела та наявні на сайтах громади документи, а також направлено відповідні запити до Охтирської міської ради щодо впровадження цільових програм у сфері соціального захисту населення, зокрема ВПО, на місцевому рівні, які затверджують ОМС в межах своєї діяльності (відповідно до статей 26 та 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Усі затверджені програми та ухвалені Охтирською міською радою рішення розміщені на [офіційному сайті](#) у відкритому доступі. Так, у розділі «Економіка» є окрема вкладка «[Програми розвитку громади](#)». Тут можна ознайомитися з усіма цільовими програмами Охтирської МТГ.

Слід зазначити, що формат розміщення місцевих програм незручний, адже як програми, так і додатки до них завантажені окремими файлами. Це ускладнює процедуру ознайомлення з ними та аналізу їх текстів. Деякі програми соціального розвитку оприлюднені не повністю. Зокрема, розміщені паспорти бюджетних програм, але звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період не оприлюднені у зв'язку з воєнним станом.

Щодо інших цільових програм, вихідні документи про які наявні на сайті та які було зазначено у відповіді на запит на доступ до публічної інформації: у більшості є паспорти з визначенням виконавців, фінансового забезпечення, строків виконання, бюджетів, джерел фінансування, а також інші додаткові дані.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремих розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо заважати (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо заважати (так/ні)
Сумська обл., Охтирська МТГ	Охтирська міська рада okhtyrkamr.gov.ua	Так	Так	Ні	Ні	Ні	Середня складність	Так	Інформація недоступна	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

[Програма соціального захисту населення Охтирської міської територіальної громади на 2023–2024 роки](#) (затверджена Рішенням Охтирської міської ради від 05.04.2024 № 679-МР).

Мета Програми: реалізація політики у сфері соціального захисту населення в Охтирській МТГ; проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з питань гендерної рівності для різних цільових груп; забезпечення додаткових до встановлених законодавством гарантій соціального захисту окремих категорій жителів громади; створення фінансових, організаційно-правових механізмів для досягнення позитивних зрушень щодо рівня та якості життя соціально незахищених жителів громади за рахунок можливостей місцевого самоврядування та у співпраці з громадськістю.

Основні завдання Програми:

- Вирішення питань соціального захисту людей з інвалідністю.
- Організація надання соціальних послуг.
- Матеріальне, соціально-побутове забезпечення людей з інвалідністю.
- Соціальна підтримка ВПО.
- Соціальна підтримка учасниць та учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, захисниць і захисників України, членів їхніх сімей.
- Посилення соціального захисту окремих категорій громадян.
- Підтримка сім'ї та дітей.
- Реалізація рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.
- Протидія домашньому насильству, торгівлі людьми, надання допомоги людям, які постраждали.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становить 12 000,00 грн, зокрема на 2024 рік — 6000,00 грн.

[Програма зайнятості населення Охтирської міської територіальної громади на 2023–2025 роки](#) (затверджена Рішенням Охтирської міської ради від 22.06.2023 № 740-МР).

Мета Програми: забезпечення зайнятості населення на території громади та раціональне використання його трудового потенціалу; зростання добробуту жителів громади, створення нових робочих місць, посилення мотивації до легальної зайнятості, збільшення попиту та пропозиції робочої сили

на ринку праці; забезпечення соціального захисту і соціальних гарантій незайнятим жителям громади; збільшення рівня працевлаштування неконкурентоспроможних верств населення.

Програма містить комплекс заходів, спрямованих на підвищення трудової активності, якості та конкурентоспроможності робочої сили, збереження та ефективне використання наявних і створення нових робочих місць, підтримку розвитку малого і середнього бізнесу, самозайнятості населення, забезпечення соціального захисту безробітних.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становить 120 000,00 грн.

Напрями Програми щодо поліпшення ситуації у сфері зайнятості:

- Розширення сфери застосування праці та стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць.
- Підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення.
- Підвищення мобільності робочої сили на ринку праці, вдосконалення регулювання трудової міграції.
- Сприяння зайнятості людей, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці.

Загалом більшість заходів Програми спрямовані на організацію інформаційно-роз'яснювальної роботи серед роботодавців; мотивування роботодавців до легальної зайнятості; організацію роботи щодо професійної орієнтації, професійного навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації, працевлаштуванні безробітних, зокрема людей, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці (молодь, люди з інвалідністю, учасниці та учасники бойових дій, ветеранки і ветерани війни, ВПО).

Та аналіз додатків цієї Програми (таблиця 1 — «Надання соціальних послуг Державною службою зайнятості України», таблиця 2 — «Працевлаштування на нові робочі місця, таблиця 3 — «Показники сприяння зайнятості інвалідів») вказує на недостатню ефективність запропонованих заходів, спрямованих на працевлаштування. Адже, з огляду на показники реалізації цілей Програми на 2024 рік, бачимо, що 1000 людей мають статус безробітного. Водночас зазначено, що:

- 20 зареєстрованих безробітних (зокрема 1 людина з інвалідністю) проходили професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації;

- 10 людей отримали послуги з питань організації підприємницької діяльності та ведення власної справи (з них організувала власну справу лише 1 людина);
- працевлаштовано 325 людей, зокрема 10 людей з інвалідністю.

Таким чином, у 2024 році достатньо невелика кількість безробітних скористалася запропонованими Програмою заходами. А на 2025 рік перераховані кількісні маркери заплановані на рівні 2024-го.

[Програма підтримки внутрішньо переміщених осіб в Охтирській міській територіальній громаді на 2024–2025 роки](#) (затверджена Рішенням Охтирської міської ради від 29.02.2024 № 957-МР).

Мета Програми: забезпечення реалізації прав і задоволення потреб ВПО, поліпшення умов їхньої життєдіяльності; створення організаційно-правових і технічних механізмів для забезпечення комфортного соціального клімату та досягнення позитивних зрушень щодо рівня і якості життя населення; сприяння подальшій інтеграції ВПО шляхом усунення перешкод у реалізації прав та основоположних свобод, забезпечення повного доступу до адміністративних, соціальних, культурних та інших послуг.

Загальний обсяг фінансових ресурсів — 1 960 000,00 грн, зокрема на 2024 рік — 1 760 000,00 грн (Рішення Охтирської міської ради від 22.10.2024 № 1116- МР [«Про внесення змін до Програми підтримки внутрішньо переміщених осіб в Охтирській міській територіальній громаді на 2024–2025 роки»](#)).

Заходи Програми:

- Сприяння у наданні державних соціальних допомог.
- Надання гуманітарної допомоги ВПО.
- Сприяння отриманню психологічної підтримки.
- Надання одноразової матеріальної допомоги на лікування.
- Проведення семінарів/навчань для підвищення кваліфікації та сприяння зайнятості, залучення ВПО до громадських робіт.
- Сприяння отриманню освіти дітьми з-поміж ВПО у закладах освіти громади, звільнення їх від плати за харчування.
- Проведення інвентаризації об'єктів нерухомості та формування інформаційної бази, які можуть бути використані для забезпечення житлом ВПО.
- Облаштування місць тимчасового перебування ВПО та евакуйованих людей.

➤ Сприяння розвитку творчого потенціалу ВПО.

У межах Програми виділено 1 700 000,00 грн КПШХ «Мрія» для відшкодування вартості харчування ВПО та/або евакуйованих людей з прикордонних територій Сумської області; 60 000,00 грн — на одноразову допомогу ВПО, які опинились у складних життєвих обставинах у зв'язку з тяжким захворюванням, дороговартісним лікуванням або оперативним втручанням.

[Програма оздоровлення та відпочинку дітей на 2024–2025 роки](#)
(затверджена Рішенням Охтирської міської ради від 29.02.2024 № 956-МР).

Мета Програми: забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей Охтирської МТГ, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, збільшення якісних і кількісних показників оздоровлення дітей.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми, становить 670 100,00 грн, зокрема у 2024 році — 309 100,00 грн.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Статистичні показники соціально-економічного розвитку Охтирської міської територіальної громади у 2023 році не формувались, річні звіти про виконання програм не публікувались. Наразі на офіційних джерелах звіти відсутні.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

Рішенням виконавчого комітету Охтирської міської ради [«Про розмір плати за харчування дітей у закладах дошкільної освіти Охтирської міської територіальної громади»](#) (від 27.02.2024 № 39) у 2024 році дітей з числа ВПО звільнено від оплати за харчування у дошкільних навчальних закладах.

Рішенням виконавчого комітету Охтирської міської ради [«Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Охтирської міської ради від 26.12.2023 № 290 “Про розмір плати за харчування дітей у закладах загальної середньої освіти Охтирської міської територіальної громади”»](#)

(від 14.02.2024 № 19) у 2024 році дітей з числа ВПО, які навчаються у 1–11 класах закладів загальної середньої освіти звільнено від оплати за харчування.

Розпорядженням Охтирського міського голови [«Про утворення Ради з питань внутрішньо переміщених осіб Охтирської міської територіальної громади»](#) (від 17.11.2023 № 165-ОД) утворено Раду з питань ВПО Охтирської МТГ, затверджено її Положення та склад.

**Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих
нормативно-правових актів**

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Сумська обл., Охтирська МТГ	4	3	4	1	2	3	0

**Підсумкова таблиця щодо включення до програм ВПО,
врахування їхніх потреб та інтересів**

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Програми та НПА щодо підтримки населення</i>			<i>Програми (зокрема проекти) та НПА щодо підтримки ВПО</i>	
	<i>Всього</i>	<i>З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО</i>	<i>з них потребують внесення змін або доповнень</i>	<i>Всього</i>	<i>з них потребують внесення змін або доповнень</i>
Сумська обл., Охтирська МТГ	4	3	1	0	0

Аналіз наявних програм, проектів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Проаналізувавши місцеві політики і програми у сфері соціального захисту ВПО Охтирської МТГ, доходимо висновку, що внутрішньо переміщені особи сприймаються у громаді як її повноцінні члени (без виокремлення їх в окрему категорію). Це сприяє інтеграції ВПО та їхній взаємодії з іншими членами громади, а також їхньому самовизначенню.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

В Охтирській МТГ ухвалені цільові програми у сфері соціального захисту населення. Вони орієнтовані на забезпечення соціального захисту вразливих категорій населення, ними визначені бюджети та чіткий перелік заходів. Крім того, до зазначених програм періодично вносяться зміни для збільшення обсягів фінансування. У громаді створена і Рада з питань ВПО. Міська влада докладас зусилля для забезпечення сприятливих умов

для перебування ВПО в Охтирській МТГ. Та аналіз продемонстрував, що відповідна робота потребує посилення.

Однією з виявлених проблем громади є відсутність житлових програм, спрямованих на забезпечення житлових потреб ВПО. Найбільш актуальними напрямками реалізації житлових програм в Охтирській громаді можуть бути: будівництво доступного житла; реконструкція та модернізація наявного житла; розроблення програм, які надають соціальне житло людям з низьким доходом, людям без певного місця проживання, ВПО та іншим людям, які цього потребують.

Рекомендації

З огляду на проведений аналіз, слід зазначати, що Охтирській міській раді в умовах воєнного стану частково вдалося сформувати систему соціального захисту ВПО. Численні проблеми переселенців (пов'язані з виділенням житла та гідним працевлаштуванням) певною мірою вирішуються з допомогою держави, місцевої влади, громадських організацій, волонтерів, міжнародних організацій.

1. Для посилення соціального захисту ВПО пропонуємо переглянути зміст чинних місцевих цільових програм, передбачити відповідні заходи, спрямовані на підтримку ВПО (з метою виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої Розпорядженням КМУ від 07.04.2023 № 312-р). Це дозволить зменшити соціальну напругу серед ВПО, підвищити якість життя ВПО шляхом зміцнення їхньої спроможності та соціального захисту.
2. Розглянути питання щодо повного або частково звільнення ВПО від сплати адміністративних послуг за виготовлення паспортів. Адже багато хто втрачає документи під час евакуації та не має фінансової можливості відновити їх. Зменшення або звільнення від сплати не призведе до значних фінансових втрат громади, але продемонструє повне розуміння громадою ситуації, її залученість до процесу вирішення проблем ВПО, особливо новоприбулих.
3. Публікувати звіти про виконання програм соціального захисту за визначені програмами періоди.

4. Для покращення доступу ВПО до інформації про їхні права та соціальні гарантії спростити можливість пошуку актів Охтирської міської ради за тематикою.
5. Проводити систематичну роботу з оцінки потреб різних категорій населення.
6. Долучати до розроблення та погодження проєктів місцевих програм або інших НПА представників з числа членів Ради з питань ВПО при Охтирській міській раді.
7. Під час розроблення та затвердження місцевих цільових програм проводити громадські обговорення, вивчати думку населення.
8. Ухвалити нові програми, важливі для дотримання прав ВПО, термін дії яких закінчується у 2024 році.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Програма оздоровлення та відпочинку дітей на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Охтирської міської ради від 29.02.2024 № 956-МР)</i>		
Додаток, п. 4 Послугами з відпочинку та оздоровлення забезпечуються:	Додаток, п. 4 Послугами з відпочинку та оздоровлення забезпечуються: (доповнити) <i>пп. 12. Діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи.</i>	Додаток, п. 4 Послугами з відпочинку та оздоровлення забезпечуються: (доповнити) <i>пп. 12. Діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи.</i>
Додаток, п. 6 Для взяття на облік та забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку до управління соціального захисту	Додаток, п. 6 Для взяття на облік та забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку до управління соціального захисту населення Охтирської міської ради подаються такі	Додаток, п. 6 Для взяття на облік та забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку до управління соціального захисту населення Охтирської міської ради подаються такі

<p>населення Охтирської міської ради подаються такі документи (з пред'явленням оригіналу):</p>	<p>документи (з пред'явленням оригіналу): (доповнити) <i>пп. 6. Для дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи: заява, копія документа, що посвідчує особу, копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.</i></p>	<p>документи (з пред'явленням оригіналу): (доповнити) <i>пп. 6. Для дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи: заява, копія документа, що посвідчує особу, копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.</i></p>
--	--	--

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізуєшен Суппорт Сервісез”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)